

GAZETA POLSKA

W BRAZYLII

Warunki prenumeraty
W Brazylii rocznie: 10\$000 z góry, 11\$000 z dołu. W Argentynie: 6 pesów, w Ameryce Północnej i reszty zagranicy 3 dolary.
Numer pojedynczy: 300 reisów.
Wychodzi raz na tydzień
(zawsze w środę)

Adres dla listów i przesyłek pieniężnych
(„Vales postaes” i „cartas com valor”)
„Gazeta Polska w Brazylii”
Curityba — Parana — Caixa postal 10
Redakcja i Administracja
miejsce przy ulicy Conselheiro Laurindo N. 6
blisko Uniwersytetu Parańskiego.

N. 38

Curityba, Środa dnia 22 Września 1926

Rok XXXV

Kawa i kauczuk.

(Brazylja na rynku światowym.)

(Dokończenie.)

Po kawie najważniejszym artykułem eksportowym Brazylii jest kauczuk, materiał surowy, służący do wyrobów gumowych wszelkiego rodzaju. Kilka lat temu kauczuk brazylijski przeszedł wielki i ciężki kryzys. Eksport kauczuku ustał zgoła całkiem. Zastój spowodowany został z jednej strony znacznymi zapasami, nagromadzonymi podczas wojny, których następnie nie zdołano, po skończeniu wojny, szybko wypotrzebować, a z drugiej strony zaprowadzeniem na olbrzymią skalę przez Anglików na wyspach południowej Azji plantacji drzew kauczukowych, które wystarczały na pokrycie zapotrzebowania światowego gumy.

Pamiętamy, jak ciężkie wskutek kryzysu czasy przeszły stany północnej Brazylii, przede wszystkim Amazonas. Finanse stanowe stały się nad brzegiem ruiny, rząd federalny musiał tam interwenjować przez swoich urzędników.

Kauczuk nad Amazonką wydobywany jest sposobem dzikim. Wielkie turmy robotników idą w las dzwiczcy — zbiór polega na wyszukaniu drzew mlecznych, nacinaniu i chwytaniu mleczka, z którego formuje się kule, transportowane następnie do Manaus statkami rzecznyymi, a stamtąd już okrętami oceanowymi, w świat. Wyniszczono w ten sposób olbrzymie połacie lasów, ponieważ nikt nie dbał o posadzenie nowych drzew, szczęście, że rezerwoar puszczy tamtejszych jest zgoła nie do wyczerpania. Do niedawna jeszcze kotlina Amazonki dostarczała połowę produkcji światowej kauczuku.

Spożycie gumy w świecie wzrasta wszakże niepomierne, przede wszystkim przez rozrost przemysłu automobilowego. Amerykanie, główni dostawcy samochodów, muszą Anglikom płacić takie szalone sumy za kauczuk, że wszystkie pieniądze które Anglja spłaciła Ameryce tytułem pożyczek wojennych, wróciły za kauczuk do Londynu. Ten to monopol angielski Stany Zjednoczone starają się przelamać i wyszukać inne źródła gumy. Nic dziwnego, że zwrócili uwagę na brazylijską Amazonkę. Kilkanaście miesięcy temu głośno było w gazetach brazylijskich o zamiarze przyjazdu Forda, króla automobilowego, do Brazylii i zorganizowaniu na miejscu eksploatacji kauczuku na potrzeby amerykańskie.

Jeżeli nawrót do skarbow gumowych w Amazonas jest powo-

nym, przypisać to należy przede wszystkim brakowi rąk ludzkich w tamt. stronach. Gdy Anglicy i Holendrzy w Indiach wschodnich rozporządzają setkami tysięcy kulisów, w klimacie podzwrotnikowym zaaklimatyzowanymi, nad Amazonką można posługiwać się tylko częściowo tuziemcami (Cearęńczykami, którzy tam dobrze się zaaklimatyzowali), ale że ich za mało, trzeba robotników sprowadzać. Ponieważ zaś klimat tamtejszy jest niezdrowy, a życie nadzwyczaj drogie, więc robotnik musi być dobrze płatny, i jeszcze nie można go dostać.

W każdym razie eksport kauczuku z Manaus i Pará znowu od jakiegoś czasu ruszył i ma widoki po temu, że w wywozie brazylijskim zajmie z powrotem poczesne miejsce.

Dr. Vieira de Alencar

Dr. Alarico Vieira de Alencar

ADWOKACI

BIURO:

Rua 15 de Novembro 37 (sob.)
Caixa post 263 — Telefon 232
wKurybie

Wiadomości ze świata

WŁOCHY.

WEZUWIUSZ ZWABIA DUŻO TURYSTÓW. Wulkan Wezuwiusz, który znowu od kilku dni stale wyrzuca kłęby dymu, ognia a nawet lawy, powodując od czasu do czasu lekkie trzęsienie ziemi, napawa ludność okoliczną stale zwiększającą się obawą groźniejszych następstw. Bardzo wielu mieszkańców opuściło swe mieszkania i pomimo zimna i deszczu woli pozostawać w polu na wolnym powietrzu niż żyć obawą ponownego trzęsienia, które może spowodować katastrofę. Bardzo wielu turystów zjeżdża do Toskanji, chcąc oglądać piękny widok, jaki przedstawia czynny Wezuwiusz.

PRZESŁADOWANIA RELIGIJNE W MEKSYKU. Ojciec św. polecił rozesłać kopje protestów opublikowanych w „Osservatore Romano” przeciw rządowi Callesa — do wszystkich papieskich nuncjuszów, delegatów apostołskich i innych przedstawicieli Stolicy Apostolskiej na całym świecie z prośbą o rozpowszechnienie ich pomiędzy katolicką ludnością.

Artykuły, jakie ukazały się w „Osservatore”, zawierają 5.000 słów można jednak je streścić następująco:

- 1) Nielegalność dekretów prezydenta Callesa z punktu prawnego.
- 2) Barbarzyńskie stosowanie tych dekretów względem katolików i członków innych wyznań.
- 3) Zanalizowanie kontrowersji z punktu teologicznego.

NIEMCY

— SAMOZWANČA CÓRKA CARA MIKOŁAJA II. Komisja utworzona z rosyjskich emigrantów stara się rozpoznać tajemniczą księżniczkę Anastazję, która przebywa w sanatorium w Berlinie. Komisja twierdzi, że nie jest ona córką cara, ponieważ nie chce dać zbadać zębów swoich dentyście carskiemu. Dentysta ten jest przekonany, że poznałby plomby w zębach robione księżniczce przed laty. Delegacja emigrantów pilnuje księżniczki i podejrzewa, że jest ona fałszywą księżniczką. Podobno rzekoma księżniczka odmawia modły katolickie, a Anastazja była wychowana w prawosławnej wierze.

Uznanie księżniczki za córkę cara miałyby wielkie skutki, ponieważ amerykańskie i angielskie banki mające wielkie sumy pieniędzy zmarłego Mikołaja Romanowa, nie chcą wypłacać należności spadkobiercom, dopóki sprawa Anastazji nie zostanie stanowczo rozwiązana.

Wiadomości z Polski

— PIERWSZY WYROK ŚMIERCI PRZEZ POWIESZENIE. Na Pomorzu, gdzie dotychczas obowiązywała pruska ustawa karna, kara śmierci wydawana przez Sądy, była wykonywana za pomocą ścięcia. Wyłom w tej ustawie uczynił Sąd powiatowy w Chojnicach, skazując Franciszka Jagodę b. posterunkowego policji państwowej na karę śmierci przez powieszenie.

Franciszek Jagoda był oskarżony o zabójstwo, w celach rabunkowych, swego kolegi Szymczaka, z którym w czasie popełnienia zbrodni, strzegli kasy w urzędzie skarbowym. Jagoda tłumaczy się niepamięcią, w czasie dokonywania czynu zbrodnicy, wywołaną nadmiarem użytych trunków.

— NOWE, LEPSZE PAROWOZY W POLSCE. Komisja inżynierów polskich kolei państwowych wypróbowała na przestrzeni Poznań i Szamotyły, pierwszy parowóz towarowy, wykończony w

poznajskiej firmie Cegielskiego. Długość wynosi 20,65 metrów, o sześciu osiach z tenderem czterosiowym. Waga 85 ton. Jest to jeden z najsilniejszych parowozów towarowych, budowanych w Europie. Wykazuje się 2,200 koni mechanicznych i jest 25 procent silniejszy od największych parowozów Baldwina. Szybkość biegu 60 kilometrów na godzinę. Fabryka Cegielskiego będzie wyrabiać w tym roku po dwa parowozy miesięcznie, a w przyszłym po 3 i 4. Wszystkie te parowozy mają być przeznaczone do transportowania węgla pomiędzy Katowicami a Gdańskiem, łącząc bogaty Śląsk z polskim Pomorzem.

— NOWY KRĄŻOWNIK BUDZI OBAWY NIEMIEC. Prawicowa prasa niemiecka rozwodzi się z niepokojem, że Polska zakupiła we Francji krążownik.

„Deutsche Tages-Zeitung” pisze, że inicjatywa tego kupna wyszła od marszałka Piłsudskiego i że Polska będzie posiadała wreszcie prawdziwy okręt wojenny. Prasa gdańska zaznacza, że cena kupna jest śmiesznie niska, gdyż wynosi zaledwie 150 tysięcy guldenów w walucie gdańskiej.

Krażownik „Dessaix” zbudowany został w r. 1901. Długość jego wynosi 130 m, szerokość 18, pojemność 77000 ton, uzbrojenie stanowi 8 dział kalibru 16,4 cm. 4 działa o kalibrze 10 cm. i 10 dział o kalibrze 4,7 cm. Szybkość wynosi 21 mil morskich na godzinę, załoga liczy 504 ludzi.

— DALSZE ZAMÓWIENIA NA POLSKI WĘGIEL. Na górny Śląsk napływają stale zamówienia na dostawy węgla do Anglii i krajów Skandynawskich. Zamówienia te datują do końca r. b., co wskazuje na to, że ogólnie liczy się na dalsze trwanie strajku górników angielskich. Jak dotychczas stwierdzono, wynosił eksport węgla w czerwcu 850 ton.

„Chapłaria Venus”

Stanisława Wojskiego

przy ul. 15 de Novembro 18 w Kurytybie otrzymają właśnie artykuły zimowe jak: kapelusze, futerka, płaszcze, koszule, pończochy, sznele filcowe, zarzutki gabardynowe etc. etc.

Ma zawsze wielki wybór w kapeluszach, koszulach trykolimowych, krawatkach, obuwiu, parasolach, laskach i innych artykułach dla mężczyzn. Parasolki jedwabne i bawełniane dla pań i panien. Artykuły modne po cenach bezkonkurencyjnych.

TELEGRAMY

z całego świata

POLSKA. Z Warszawy telegrafują, że marszałek Piłsudski wyjechał na urlop dn. 9 b. m.

— Rząd polski, nie chcąc powiększać wydatków państwa, nie zgodził się kategorycznie na podwyższenie pensji urzędników państwowych.

— Partja socjalistyczna zwróciła się do rządu z protestem przeciw gwałtom skierowanym przeciw socjalistom niezależnym i z żądaniem wypuszczenia na wolność uwięzionych obywateli.

— Z Genewy telegrafują, że w kolach Ligi Narodów utrzymuje się zdanie, że z trzech miejsc niestających, utworzonych w Radzie Ligi na przeciąg 3-letni, obecnie tylko jedno zostanie zajęte — przez Polskę.

— Zgromadzenie Ligi Narodów ma tak postanowić ze względu na ewentualne zarezerwowanie dwóch pozostałych miejsc dla Brazylii i Hiszpanji, na wypadek gdyby te państwa cofnęły swoje dymisje.

LIGA NARODÓW. Telegramy nadesłane z Genewy zawiadamiają, że miejsca niestające w Radzie Ligi Narodów otrzymały następujące państwa:

Polska (na 3 lata), Rumunia (na 3 lata), Holandia, Chile (na 3 lata), Kolumbia, Chiny, S. Salvador. Belgja i Czechosłowacja.

— Wybrana na członka tymczasowego Rady Ligi Narodów republika Kuby, rzekła się tego mandatu ze względu na Brazylję, której odmówiono stałego miejsca.

WŁOCHY. Na prezesa ministrów Mussoliniego dokonano powtórnego zamachu. W chwili, gdy tenże jechał dn. 11 b. m. do ministerstwa, znajdującego się w pałacu Chigi, liczący 26 lat anarchista Gino Lucetti rzucił na niego bombę, która, na szczęście, nie eksplodowała.

Uwięziony Lucetti zeznał w śledztwie, że przybył do Rzymu z Marsylii przed kilku tygodniami z wyłącznym zamiarem dokonania zamachu na życie Mussoliniego i wyczekiwania tylko stosownej do tego okazji.

Cały naród włoski raduje się z powodu nieudania się zamachu na Mussoliniego, któremu zawdzięcza dobrobyt i rosnącą stale potęgę Włoch.

Włoski dziennik „Giornale de Italia” czyni rząd francuski odpowiedzialnym za ten zamach, skutkiem

CASA CENTRAL

Ulica 15 de Novembro N. 49, Curityba, Parana

NADESZŁA WIELKA ILOŚĆ MATERJAŁÓW JEDWABNYCH, BAWELNIANYCH, KASZMIROWYCH. MOŻNA NABYĆ PLUSZE, ASTRAKANY I INNE MATERJAŁY BAWELNIANE NADAJĄCE SIĘ NA ZIMĘ.

Jak już wiadomo CASA CENTRAL sprzedaje tylko materiały dobre i tanie

tego pełnomocny minister Francji w Rzymie, składając Mussoliniemu życzenia z powodu uniknięcia zamachu, protestował zarazem przeciw napaściom na rząd francuski i wyraził nadzieję, że rząd włoski zapobiegnie dalszym atakom, które mogłyby naruszyć przyjazne dotychczas stosunki polityczne francusko-włoskie.

— Za dokonany zamach grozi Lucettiemu, stosownie do obecnej ustawy karnej, krótkie więzienie od 15 do 30 lat. Wkrótce jednak ma być zatwierdzone prawo, ustanawiające karę śmierci za zamach na króla i pierwszego ministra, bez względu na to, czy zamach się uda czy nie.

— Komisja wykonawcza większości Izby deputowanych na specjalnym zebraniu zatwierdziła projekt zwolnienia Izby Deputowanych celem uchwalenia ustawy przeciw obywatelom włoskim, którzy znieważają Włochy zagranicą. — Za przestępstwa takie proponowane są najsurowsze kary, nie wyłączając kary śmierci.

— Donoszą z Rzymu, że rząd włoski ma zamiar wprowadzić na powrót karę śmierci za pewne przestępstwa polityczne i zwykle zbrodnie. W tym celu będzie utworzony specjalny Trybunał, złożony z czterech sędziów pod przewodnictwem prezesa Sądu Apelacyjnego. Kara śmierci wykonywana będzie przez rozstrzelanie.

PORTUGALJA. Straszne trzęsienie ziemi miało miejsce przed niedawnym czasem na Wyspach Azorskich. Telegramy nadesłane do Lizbony z Horta, miasta gubernialnego na Wyspach Azorskich, donoszą, że katastrofa zniszczyła prawie doszczętnie to miasto i okoliczne miejscowości Praia do Almocharife, Pedro, Miguel, Salão i Ribeirinha. Ludność schroniła się na wyspie Pico, zabrawszy ze sobą zaledwie niezbędne środki żywnościowe. Przeszło 600 domów jest zniszczonych a liczba zabitych i pokaleczonych dochodzi do 400. Ostatnie telegramy donoszą, że miasto Horta zostało zupełnie zniszczone skutkiem ostatniego trzęsienia ziemi i że musi być odbudowane całe miasto.

— Przed kilku dniami usiłowano dokonać w miasteczku Chaves jeszcze jednej w tym roku rewolucji. Została ona jednak w zarodku stłumiona a przywódcy jej kapitan Gomes Teixeira Chaves, porucznicy Seabra, Rangel Rodriguez Pereira i sierżanci Franco, Carvalho, Cardoso i Prado zostali osadzeni w więzieniu i staną przed sądem wojennym.

HISZPANJA. Telegrafują z Madrytu, że dyrektor Akademii wojskowej w Segowji, José Marchesi, zawikłany w ostatni bunt artylerzystów, został wyrokem Sądu wojskowego skazany na karę śmierci. Trzech podpułkowników, czternastu majorów, 27 kapitanów i pięciu poruczników artylerji skazano na dożywotne więzienie. Ogólnie przypuszczają, że król ułaskawi dyrektora Joségo Marchesiego i karę śmierci zamieni mu na więzienie.

— Zaproszony przez rząd północno-amerykański do odwiedzenia Stanów Zjednoczonych dyktator Primo de Rivera odwołał swoją podróż, do której był już przygotowany. Przeciwnicy jego przypisują to obawie, by w czasie jego nieobecności nie upadła jego władza dyktatorska.

— Dotychczasowy rezultat plebiscytu (ogólnego głosowania), który ma orzec o rodzaju rządów dla Hiszpanji, cywilnych, wojskowych czy dyktatorskich, — okazał się przychylny rządowi dyktatora generała Prima de Riveri.

— Z powodu ostatniego buntu artylerzystów rząd hiszpański postanowił udzielić wszystkim artylerzystom czteromiesięcznego urlopu z wyjątkiem bardzo małej liczby, przeznaczonej do strzeżenia i kaserni.

FRANCJA. Rząd turecki uwięził francuskiego kapitana okrętu »Lotus«, który, zderzywszy się z pewnym tureckim okrętem, spowodował tegoż zatonięcie. Gdy o tem dowiedział się rząd francuski zażądał natychmiastowego wypuszczenia na wolność kapitana Desmonsa. Turcja odmówiła temu żądaniu i zaproponowała rządowi francuskiemu przedłożenie tej sprawy Międzynarodowemu Trybunałowi w Hadze do rozstrzygnięcia, na co Francja się zgodziła. Mimo to Turcja postanowiła sędzię kapitana Demonsa według praw tureckich. Wobec tego rząd francuski nakazał swemu ambasadorowi złożenie kancji za swego kapitana, z żądaniem natychmiastowego uwolnienia go z więzienia i oświadczenia rządu tureckiego, że swoim postępowaniem gwałci prawa międzynarodowe.

— Ostatnie telegramy donoszą, że komendant okrętu francuskiego »Lotus« kapitan Desmons został wypuszczony na wolność za kaucja w sumie 6 000 funtów tureckich.

SZWAJCARJA. Policja genewska uwięziła dnia 10 b. m. pewnego rosyjanina, imieniem G. Uaberg który, według twierdzenia władz policyjnych, miał zamiar zamordować szwajcarskiego ministra spraw zagranicznych, Motte, z zemsty za zamordowanie przed paru laty ambasadora sowieckiego, Woronowa.

CHINY. Ambasador sowiecki, Karakan, który nie chciał opuścić Chin, pomimo, że mu rząd chiński wyciął paszport, zmuszając go w ten sposób do wyjazdu, zdecydował się wreszcie, prawdopodobnie za poradą władz sowieckich, wyjechać do Moskwy, zrywając w ten sposób stosunki dyplomatyczne z rządem chińskim.

GRECJA. Pod względem rewolucyj Grecja nie ustępuje Portugalji. Donoszą z Aten, że przed kilku dniami zbuntowała się grecka gwardja republikańska, bunt jednak został w zarodku stłumiony przez władze policyjno-wojskowe. Bunt spowodował rozkaz rządu rozpuszczenia tej gwardji. Kierownik buntu pułkownikow Zermosa i Didirlysa uwięziono. Komuniści chcieli wykorzystać ten bunt dla swoich celów, ale im się to nie udało, gdyż dostali porządnie po skórce.

— Rząd grecki nakazał wypuścić z więzienia byłego ministra Wrikisa, dwóch dziennikarzy i kilku innych obywateli greckich, zamieszanych w ostatnie zaburzenia rewolucyjne.

— Nadesłane z Aten informacje zawiadamiają, że rośnie z każdym dniem antypatja przeciw obecnemu rządowi. (Należy się więc spodziewać nowej rewolucji P. R.)

KOMITET KOŚCIELNY w Iraty

przypomina, że dnia 29 września br. w dzień św. Michała odbędzie się odpust w polskim kościele w Iraty, upraszając zarazem wszystkich Rodaków o jak najliczniejszy udział i poparcie. Po odprawieniu nabożeństwa w Kościele odbędzie się — licytacja (eulao).

Wiele nam brak jeszcze w naszym Kościele, wiele sprzętów sprawić musimy. Dlatego prosimy Was Rodacy Koloniści, aby w dniu tym bikożego z Was nie zabrakło, spodziewając się, że przy waszej pomocy i dobrej chęci dopniemy celu, do którego wytrwale dążymy. Komitet.

Dobra okazja

W miasteczku Araukaji jest do sprzedania dom, położony w samym środku miasta naprzeciw kościoła i stosowny dla dużej rodziny.

Ma frontu 20 metrów i głębokości 50 metrów oraz plac narożny z fundamentem pod drugi dom.

Wiadomości bliższych udzieli p. Onufry Flizkowski w Araukaji.

KRONIKA KRAJOWA

Kurytyba.

— Przed kilku dniami zawitali do Kurytyby PAŃSTWO MOROZOWICZOWIE. Pan Tadeusz Morozowicz jest z lym artysta dramatycznym i sympatycznym śpiewakiem, żona zaś jego p. Zofja, z domu Falszewska, jest znaną za-

szczytnie w całej Polsce primabaleriną (mistrznią tńca). Państwo Morozowiczowie przejeżdżając świat z wyłącznym celem rozpowszechnienia polskich tańców narodowych, popisywali się już z wielkim powodzeniem w »Theatro Lirycos«, w Rio de Janeiro przez przeciąg trzech miesięcy. Do Kurytyby przybyli, aby naszymi Rodaków zaznajomić z prawdziwymi polskimi tńcami. Zanim urzadzą w Związku Polskim wieczorek humorystyczny, polączony ze śpiewami i tńcami, mają zamiar dać kilka przedstawień w teatrze »Palacio« przy Avenidzie Luis Xavier, co prawdopodobnie nastąpi w pierwszych dniach października.

Witając serdecznie państwa Morozowiczów na ziemi parańskie, życzymy im z całego serca jak najlepszego powodzenia i wyniesienia z Kurytyby jak najmlszych wrzeń i wspomnień.

— W ostatnim numerze »Gazety Polskiej« w recenzji z przedstawienia »Kłopotów pana Złotopolskiego« opuszczono w druku nazwisko jednego z młodszych amatorów, p. Czarnieckiego, który ka ogólnemu zadowoleniu odegrał rolę zblazowanego hr. Wirskiego, za co go niniejszem przepaszamy. Zaszła również pomyłka w wydrukowaniu imienia Ojca św., gdyż wydrukowano zamiast Pius XI — Leon XI.

— Na dochód budującej się w Kurytybie nowej szkoły Wielebnych Sióstr Rodziny Marij, kurytybskie kółko amatorów, zorganizowane przez Wgo ks. proboszcza Trzebiatowskiego, odegrało dnia 5 bm. na kolonji Muricy dwuaktową sztukę pod tytułem »Wiejskie Wesele«. Reżyserowali państwo Robakowie. Wstęp był bezpłatny, kolektka jednak urzadzona przez proboszcza parafji Muricy W-go ks. Cebulę przyniosła po straceniu wydatków, na czysto 450\$000, które wręczono Wnym Siostron Rodziny Marij

— Na budowę nowego domu dla Towarzystwa św. Józefa w Muricy zarząd tego Towarzystwa urzadz w NIEDZIELE DNIA 26 WRZESNIA BR. PO POŁUDNIU, SZURASKO, polączone z loterją

fantową i innymi rozrywkami, na które zaprasza serdecznie wszystkich Rodaków, prosząc ich zarazem o dostarczenie, ile możności, jak największej ilości fantów.

Nie wątpimy, że serdecznie to zaproszenie nie pozostanie bez skutku, i że wielu naszych Rodaków pośpieszy dnia 26 b. m. do Muricy, aby się tam godnie zabawić i chociaż w pewnej części przyczynić się do złoźnego dzieła.

— Podoficer policyjny (cabo) Jose Mauricio da Silva, ordynens byłego szefa policji, który dnia 13 czerwca b. r. w barbarzyński sposób zamordował szewca Gabryels Morreirę Ramos'a, stanął dnia 13 bm. przed sądem przysięgłych (jury) i pomimo znakomitej obrony adwokata Dra Artura Santosa, został skazany na 12 lat więzienia odosobnionego.

— W Kurytybie bawił przed kilku dniami znakomity inżynier Dr. Teixeira Soares, twórca malowniczej i przepięknej linii kolejowej Kurytyba-Paranagua, prawdziwego arcydzieła sztuki inżynierskiej.

P. Teixeira Soares przybył do Kurytyby, aby odbyć ostateczną konferencję z Panem Prezydentem Stanu w sprawie robót, wkrótce rozpocząć się mających, około polepszenia portu w Paranagua.

PANIA TEKLE Z PAULÓW MALANOWSKA poszukuje p. Morozowiczem celem dożeczenia jej listu od pani Michaliny Wodyńskie, zamieszkałej w Bydgoszczy. W tym celu zechce p. Malanowska zgłosić się w redakcji »Gazety Polskiej«.

— Djeccz: a kurytybska została przez Ojca św. wyniesiona do godności archidjeccji i Prowincji kościelnej. ARCYBISKUPEM MIANO. WANY ZOSTAŁ DOTYCHCZASOWY BISKUP J. E. KS. D. JOAO BRAGA.

Parana

— Zwracamy uwagę Szan. Rodaków na zaproszenie Komitetu kościelnego w Iraty na odpust, który tenże urzadz dnia 29 września b. r. na dochód kościoła.

Dziękując serdecznie za uprzejme zaproszenie nas do wzięcia udziału w tym odpuscie, życzymy Komitetowi kościelnemu w Iraty jak najlepszego rezultatu i dalszej owocnej pracy na polu religijno-oświatowym — Rodaków zaś naszych a szczególnie naszych Prenumeratorów i Czytelników zapraszamy i zachęcamy do wzięcia jak najliczniejszego udziału w tym odpuscie.

Sao Paulo.

— W mieście S. Paulo, na przedmieściu Braz wybuchł w pierwszej połowie września br. wielki pożar w fabryce tkackiej (przedziałni) Sant Anna, należącej do Companhia Nacional de Tecidos de Juta i zniszczył ją kompletnie. Podczas gaszenia pożaru kilku strażaków odniosło ciężkie uszkodzenia ciała i poparzenia.

— Naszych Szanownych Prenumeratorów w S. Paulo prosimy niniejszem o wpłacenie należności dla nas przeznaczonych w składzie p. Henryka Hainsa — rua Quintino Bocayuva N. 72.

Rio de Janeiro.

— Donoszą z Rio de Janeiro, że ukazały się tam fałszywe noty bankowe na 500\$000 estamyp 13, których banki tamtejsze nie chcą przyjmować.

Wobec tego Izba administracyjna Kasy amortyzacyjnej na posiedzeniu odbytem dnia 14 b. m. postanowiła wycofać z obiegu wszystkie prawdziwe noty tej estamyp bez dyskontu aż do 31 grudnia b. r. Po upływie tego terminu będzie stracony przepisany procent. Znajduje się w obiegu 120 tysięcy takich not bankowych.

— Minister spraw zagranicznych w porozumieniu z ministrem sprawiedliwości zarządził wykonanie prawa, zakazującego wstępu na ziemię brazylijską osobom trędowatym, chorym na suchoty, trachomę, rakę, umyślowo chorym, ślepych, i głuchoniemym, kalekom i niezdolnym do pracy.

— W miesiącu październiku w dniach od 8 — 17 odbędzie się w Rio de Janeiro pierwszy Tydzień Misjonarski, mający na celu zajęcie się misjami między narodami niechrześcijańskimi, którymi żywo zajmuje się obecnie ojciec św. Pius XI. W Tygodniu tym wzięcie udziału wielu biskupów, wszyscy prałaci i liczni inni przedstawiciele duchowieństwa. Przewodniczyć mu będzie arcybiskup D. Sebastiao Leme.

— Izba deputowanych zatwierdziła w długim czytaniu dnia 17 bm. projekt poprawek dotyczących podatku dochodowego. Termin do przedkładania deklaracji o podatku dochodowym został przedłużony do 31 grudnia b. r.

Minas Geraes

— Dnia 7 bm. objął rząd stanu Minas Geraes po dotychczasowym prezydencie p. Dr. Mello Viana, wybranym wiceprezydentem Republiki, p. Dr. Antonio Carlos.

Z miejscowości S. Joao Nepomuceno donoszą, że w konflikcie politycznym, jaki tam miał miejsce przed kilku dniami zostali zabici przemysłowiec Francisco Sarmiento, dziennikarz Orozimbo Rocha i kupiec Severiano Sarmiento. Wiele innych osób pokaleczonych umieszczono w szpitalu.

— Cała policja stanu Minas Geraes jest przygotowana wyruszyć na pierwsze wezwanie do Piraporry i Sao Francisco (w stanie Minas), aby powstrzymać spodziewany pochód rewolucjonistów, stojących pod rozkazami generalów Michała Costa i Prestesa.

Bahia.

— Osławiony i niebezpieczny bandyta Lampeao, o którego schwytaniu wraz całą jego bandą donosili dzienniki brazylijskie, i co następnie okazało się nieprawdą, przedostał się, jak donoszą ostatnie telegramy, przez rzekę Sao Francisco na terytorjum stanu Bahia wraz z całą swoją bandą i w miejscowości Barrinha, w muni-cypjum Curaca dokonał mnóstwo zbrodni. Celem schwytania go wysłano liczny oddział policyjny.

Rio Grande do Sul

— Zawiadamiamy naszych Sz. Prenumeratorów, że agentem »Gazety Polskiej« na kolonji Mariany Pimentel jest p. Adam Kempka i prosimy ich, aby należności za prenumeraty i inne na ręce tego pana wpłacali.

Dnia 10 października

WIELKA ZABAWA polączona z szuraskiem Na kol. Afonso Penna Szczegóły w programie.

Zabawę Taneczną

urzadzane Tow. Sportowo-Gimnastyczne »Junak« dnia 26-tego września, w Związku Polskim, z początkiem o godzinie 4-tej po południu.

Będą przygrywały dwie orkiestry: jedna dęta, druga smyczkowa.

Zaproszenia można nabyć w Związku Polskim, we wtorki i czwartki, od 8-mej do 10-tej godziny we wieczór.

Poco nam marnować czas W zadumie marszczyć czoło?

Na bal »Junak« śpieszmy wraz A zabawim się wesolo.

Kawaler, lat 37, średniej inteligencji, uprawiający zawód rzeźniczy, pozna P. n. nę lub Wdowę w wieku 25—45 lat przystojną, z dobrego domu i wykształconą w celu matrymonialnym. — Zgłoszenia uprasza się nadesłać pod adresem Estanislau N.

Col. Mariental — Lapa, Parana.

Dawna Brazylia.

(Przegląd nowości z piśmiennictwa brazylijskiego).

(Dokończenie)

Książka Lery'ego przepelniona jest zwiędłymi dzisiaj kartami polemicznymi, które najwyżej teologów mogą zainteresować. Reszta dzieła wskazuje, że poważy, naukowy opis kraju, mieszkańców, fauny i flory ziemi. O ile Staden wzrusza nas okropnymi przejęciami, o tyle Lery wzbudza zaciekawienie dokładnym opisem wszystkiego, co widział. Dał on w książce nawet rozmówki indyjsko francuskie. Od niego wiemy, jak ówczesni Tupinambasi żyli, jakie były ich urządzenia społeczne. Żyli w komunizmie, prowadząc ciągle wojny z innymi szczepami. Dziwili się białym, że poświęcają tyle trudu i czasu dla zdobycia marnych dóbr tego świata. Nie znosili żadnego okrycia, chodząc nago. Wierzenia religijne ich były nader mgliste. Znali uprawę kukurydzy (która jest rośliną tutejszą), oraz mandjoki.

Biedny Lery, był nieszczęśliwy, gdy jednego dnia wydłubano mu z pod paznokci aż 20 pchelek (bicho de pe, które indjanie zwali "tu").

Ciekawe są jego opisy podróży przez ocean. Jechało się wtedy najmniej pół roku przez morze, zależnie od wiatrów. Wody roily się od piratów, łatwiej było uniknąć rozbicia okrętu, niż rozbójników. W powrocie, gdy brakło zapasów żywności, przeszli tak straszny głód i pragnienie, że zjadali szczyry okrętowe, podeszwy obuwi, pili wodę łykami, a była już śmierdząca i pełna robactwa. Dojechali ledwo żywi do brzegów Bretanii, gdzie musieli się leczyć, kilku z załogi umarło. Kapitan statku, widząc ład, rzekł: Szczęście, bo jeszcze trochę, a byłby musiał poświęcić jednego z nich, aby dać pożywienie reszcie...

— Na tle okupacji holenderskiej „Ontyne” jest romans historyczny „O principle de Nassau” pióra Pawła Setubala. Rzecz bardzo zręczna, zajmująca i barwnie utkana na podstawie wydarzeń historycznych i legend. Nie jest to powieść w ścisłym znaczeniu, lecz raczej udramatyzowana kronika czasów — od szczytu do upadku potęgi holenderskiej w Brazylii. Autor traktuje rzecz naogół przedmiotowo, idealizując postać Maurycego Nassau, silno wszakże dźwięczy nuta try-

umfującego patriotyzmu w zszeregowaniu faktów, kończących się zwycięstwem Luzo-brazylijan nad Holendrami-heretykami.

Powieść ta ma wielkie wzięcie, pisma luzo-brazylijskie przepelnione są pochlebnymi krytykami, wskazującymi więcej może na patriotyzm dzieła, aniżeli jego artystyczne wartości. Paulo Setubal zdaje się zajmować w brazylijskim piśmiennictwie stanowisko i rolę, jaką w Polsce swego czasu odegrał był Kraszewski.

Co nas intryguje, począwszy od pierwszej kartki, to pytanie, co autor powie o Arciszewskim, w jakim świetle go postawi, jak się do postaci tej odniesie. Jedną trzecią część książki przebrnąć trzeba, zanim natkniemy się na ustęp o nim. Malutko tego, półtorej strony. W dalszym ciągu spotykamy już tylko

Jan Krzysztof Arciszewski

przygodne wzmianki nazwiska Polaka. Obok ustępu, na str. 111 znajduje się portret piórkowy z podpisem ARCISIEWSKY, wykonany przez W. Rodriguesa.

Jeżeli mamy pod ręką udramatyzowaną kronikę, stwierdzić trzeba, że autor obszedł się z naszym bohaterem po macoszemu. Z taski ledwo o nim wspominał, kilka słów pochlebno-dyplomatycznych rzucając. Arciszewski był zanadto pojętną postacią w dziejach okupacji holenderskiej, aby go można na szary koniec zepchnąć. Nie wytyczalibyśmy tego zarzutu, mając przed sobą powieść, jako taką. Wówczas autorowi wolno zszeregowywać wypadki i osoby według własnych zamierzeń. Gdy wszakże chodzi o opowiadanie historyczne, musimy, mimo artystycznych zalet całości, stwierdzić znaczną lukę w

pracy Setubala. Dla wartości dzieła jego stała się tem większa szkoda, że gdy dramatyzuje różne pomniejsze dworskie i polityczne ówczesne intrygi i walki, zeszlizguje się po tak dramatycznym temacie, jakim jest walka dwóch współzawodniczących wodzów.

Ponieważ ustęp o Arciszewskim ma znaczenie ogólniejsze, pozwolimy sobie przytoczyć go w swobodnym tłumaczeniu:

„Dnia tego wielki gwałt nastąpił w pałacu fryburskim. Doszło do gwałtownego wybuchu między księciem Nassau i sławnym Polakiem Arciszewskim.

Ów Arciszewski, oficer bardzo mężny, dokazywał już kilka lat przedtem cudów waleczności w Brazylii. Z jego ręki rozbity został w puch i padł w pamiętnej bitwie Dom Luiz de Rojas y Borjas, znany generał hiszpański. On to, Arciszewski, w Porto Calvo, zniósł hrabię de Bagnuolo, matolkowa- tego Włocha, który cierpiąc na zapalenie łądźwi, z fotelu przyglądał się bitwom. Kiedy, po wielu zwycięstwach, wrócił do Stanów, wszedł w zażyłą przyjaźń, on Polak, z członkami Rady Dziewiętnastu. Miarą zaufania, jakie sobie pozyskał w Hadze, była misja sekretna, w której go Wysocy Panowie wyprawili na nowo do Brazylii w czasach rządów Maurycego Nassau, aby śledził wszystko, co się tu działo. Książę wyczuł wnet szpiega. Instynktownie wybuchła pomiędzy obu ślepa nienawiść. Stali się śmiertelnymi wrogami.

Owego ranka doszło do skandalu, całkiem przypadkiem. Maurycemu wpadł w ręce przez kogoś z służby Arciszewskiego, list Polaka, pismo, które wstrząsnęło nim do żywego. Książę przecierał oczy, mając w ręku dowód, w jaki oszczerczy sposób donucował go ja-dowity oficer przed Stanami, podnosząc niesłychane zarzuty przeciw jego administracji. Miarka się przebrała. Maurycy zwołał natychmiast Najwyższą Radę i od kompletu zdumionych członków zażądał dymisji donosiiciela i natychmiastowej deportacji go do Europy. Rada na tejsze sesji przychyliła się do żądania księcia.

Ustęp powyższy zaopatrzony jest następującymi dwoma dopiskami: 1) „Arciszewski, jest to tensam, którego ówczesni kronikarze por-

tugalscy nazywają jedni Artichoffe, inni Artichofsky.”

2) „Netscher w „Les Hollandais au Brésil” pisze: Wkońcu przybył Artichofsky do Brazylii, lecz wkrótce doszło do niezgody między nim i księciem. Artichofsky uzurpował sobie większe uprawnienia, niż to leżało w granicach jego urzędu. W dwa miesiące nastąpiło publiczne zerwanie. Artichofsky zwrócił się do Alberta, Koenrats, burmistrza Amsterdamu i jednego z dyrektorów Kompanji, z listem, zawierającym ostre i oszczercze uwagi o Maurycem i wytykającym jego niedbałość oraz nadużycia w administracji, itd. Pismo to wpadło przypadkiem w ręce Maurycego, który zwołał natychmiast Radę, odczytał przed nią list, nazywając go kłamliwym i fałszywym, oraz oskarżając Artichofsky'ego, że przybył do Kolonji, aby go szpiegować. Rada zarządziła, aby Artichofsky wrócił do Holandji.”

Korespondencje.

Felicjanowo—Colonja S. Feliciano — Rio Grande do Sul.

Z powodu ogłoszenia roku jubileuszowego przez Ojca św. poza Rzymem, zaczęły się odpusty na naszej kolonji. Najpierw były na to przeznaczone dni w kościele parafjalnym. Teraz już się rozpoczęły po linjacji.

Nasza linja do Arroio Tigre miała zaszczyt być pierwszą. W szkole Towarzystwa Księcia Józefa Poniatowskiego zawrązła od przygotowania. W wigilję, 17-go Czerwca przybył do nas X. Proboszcz Salezjanin Kostanty Zajkowski. Wy- słuchał spowiedzi działwy szkolnej i sporo starszych ludzi, co z trudnością mogą wsiąść na konia, aby dojechać do kościoła. W niedzielę

18-go Czerwca odprawił W-ny ks. proboszcz uroczyste nabożeństwo z udziałem całej okolicy. Działwa szkolna, odmówiwszy pacierze i modlitwy przed komunją św., podczas mszy św. śpiewała pieśni polskie, pod kierunkiem pana Józefa Lempka, nauczyciela kochanego bardzo przez wszystkich.

Na kazaniu na temat Ewangelji „Rzućcieście w imię Moje” Ksiądz Proboszcz zalecił nam przekonująco, że w imię Boże mamy rozpocząć wszelkie nasze przedsięwzięcia jeśli chcemy, by one miały dobry wynik.

Po mszy X. Proboszcz rozdał medaljony pamiątkowe wszystkim obecnym i pocztówki z Białym Orłem na czerwonym polu dla ojców rodzin, aby je umieścili w domach pomiędzy innymi obrazami. Za pośrednictwem Księdza Salezjanina Rudolfa Komorka otrzymaliśmy z Bytomią wielkie dzieło ilustrowane pod tytułem naszego opiekuna: Książę Józef Poniatowski. Sekretarz: Tomasz Stelmaszczyk.

Baczność

Szybko spiesz i żywo Do „ATLANTYKI” po piwo. Bo to napój zaletny, Zdrowotny i szlachetny. Idealnie gasi pragnienie, Rozbudza apetyt, a uśmiera cierpienie

DLA CEGIELNI

poszukuje się uzdolnionego, energicznego ceglarka, który doświadczony jest w wyrobie francuskich dachówek i cegły, jakoteż kilku zawodowych robotników ceglarskich. Interesowani zechcą się zgłosić u p. Henryka Stablke w Campo do Tenente (Parana).

60 rejsów

(sześćdziesiąt rejsów) — tyle kosztuje najwyżej proszek „Formicida” na jeden litr wody.

„Morte as Formigas” (Smierć mrówkom)

Jest to najlepszy środek, jaki istnieje. Jedna puszka blaszana tego proszku wystarcza na 100 litrów wody i starczy najzupełniej do wyniszczenia mrowisk, bez użycia maszyn i bez ognia. Rozpuszcza się w wodzie. 1 puszka z przesyłką pocztową kosztuje 6\$000. Żądać zawsze tylko markę „Morte as Formigas” z oryginalnym opakowaniem fabrycznym Fabrykanci i chemicy

DR. OLESEN e Cia. RIO DE JANEIRO, RUA S. PEDRO 115 Główni agenci i składnica na stany Parany i S. Catarina J. B. KIERSKI e CIA. — KURYTYBA.

Rozmaitości.

— 21-LETNIA ARTYSTKA WETERANKA EKBRANU. Aby artystka, bezczarna lat 21, mogła obchodzić siedemnastą rocznicę występów scenicznych zdaje się niemożliwym, a jednak rocznicę taką obchodziła w tych dniach Gertruda Short, artystka jednego z amerykańskich przedsięwzięstw filmowych.

Miss Short bowiem wystąpiła, jako artystka, przed aparatem kinematograficznym poraz pierwszy w czwartą rocznicę swych urodzin i od tego czasu już stale pracuje w tym kierunku. Frycym młodociana weteranka filmu jest szczególnie dumna ze wspomnienia, że nad filmem który wówczas jeszcze był raczej zagadaniem technicznym, niż rozrywką, a w którym odgrywała pewną rolę, pracował nikt inny, jak słony wynalazca, Tomasz Aya Edison.

— JUBILEUSZ OBLĄKANEGO Niezwykła uroczystość obchodzili w tych dniach zakład dla obłąkanych w Budapeszcie.

Oto zarząd tego zakładu wyprawił skromną ucztę na cześć 76-ego do Adolfa Seibera, który od pięciu lat tam przyszywa.

Seiber padł w młodości ofiarą

tak gorączkującej wówczas umysły kwestji wschodniej, uległ mianowicie, pomieszaniu zmysłów na punkcie, że razem z Juliuszem hr. Andrassym starszym rozwiązał tę kwestję i dotychczas trwa w tem przekonaniu.

W zakładzie dla obłąkanych Seiber nauczył się stolarstwa i stał się pilnym i pożytecznym pracownikiem.

Półwiekowy pobyt w zakładzie dla obłąkanych tego człowieka, który przez cały ten czas zachował zdrowie fizyczne, a stan umysłu bez zmiany, jest chyba jedynym tego rodzaju wypadkiem w dziejach psychjatryj.

— SZCZEGÓLNA KARA. Na szczególną karę skazał sąd w m. Pueblo, w stanie Colorado, pewnego dziennikarza, pociągającego do odpowiedzialności za zbyt szybką jazdę samochodem.

Oto, zamiast grzywny lub aresztu, dziennikarz otrzymał od sędziego nakaz napisania artykułu o niebezpieczeństwie zbyt szybkiej jazdy samochodem i przedstawienia go dnia następnego sądowi.

Dziennikarz spełnił to żądanie, ale sąd uznał ten artykuł za zbyt łagodny i rozkazał nieszczerliwemu publicyście artykuł przerobić, porównując w nim zbyt szybką jazdę samochodem z takimi przestępstwami, jak włamanie, rabunek uliczny lub przemytnictwo alch. 'u

— SKUTECZNE LECZENIE NERWÓW. Wychodzący w Charbinie, w Mandjurji, „Tygodnik Polski”, jedyne pismo polskie na la-dzie azjatyckim, donosi o ulepszeniach, dokonanych w mongolskiej miejscowości leczniczej Chałchin Arszan i dedaje:

Źródła te są znane od czasów Dzyngis Chana, t. j. mniej więcej od 1230 r. po Chr. i zyskały sobie sławę, jako leczące mnóstwo chorób, a szczególnie reumatyzm, choroby żołądka i t. d.

W kilku źródłach żyje w obfitości czarny wąż, t. zw. poloz amurski (Coluber Schrenckh), długości dwu metrów. Gdy podczas kąpieli wąż taki owinie się dookoła ciała kąpielcy się chorej osoby, to zażywający kąpieli natychmiast wyzdrowieje, jeżeli chory jest na nerwy.

Rwido temu wierzymy.

— RUMIENIEC OSKARŻY-CIELEM W jednym z miast holenderskich służąca, robiąc zakupy na mięsie, zgubiła banknot pięćdziesiąt guilderenowy. Zawróciła więc, aby go poszukać, a spostrzegłszy przechodzącego młodzieńca, spytała go, czy czasem banknota nie znalazł.

Młodzieniec odpowiedział przecząco, przytem jednak zarumienił się mocno.

Służąca, uznawszy ten rumieniec za dowód winy, przywołała po-

cjanta i kazała młodzieńca aresztować, a sędzia policyjny skazał oskarżonego na sto guilderenów grzywny, motywując swój wyrok tem, że gdyby oskarżony banknota nie był znalazł, toby się nie rumienił.

Oczywiście, młodzieniec nie zgodził się na ten szczególny wyrok i zaapelował do sądu wyższego, zaznaczając w skardze apelacyjnej, że jest bardzo wrażliwy i łatwo się rumieni, zwłaszcza, gdy rozmawia z dziewczętami.

Sąd uznał to tłumaczenie za uzasadnione i orzekł, że rumieniec nie może służyć za dowód winy. Wobec tego zniósł wyrok pierwszej instancji i uwolnił oskarżonego.

— LEW, KTÓRY NIE UMIAŁ SKAKAC W Hawanie, stolicy wyspy Kuby, rozeszła się błyskawicznie wiadomość, że właścicielowi goszczącej w meście menażerji zginął lew wspaniały.

W jednej chwili policja uzbroiła się w karabiny, popłoch ogarnął ludność i zamknięto pośpiesznie sklepy.

Ale czas upływał, a lew nigdzie nie było widać. Wreszcie naczelnik policji wziął na odwagę i ruszył w gronie policjantów uzbrojonych do menażerji.

Właściciela jej zastano siedząc cego spokojnie przy kasie swej budy.

— Jakim sposobem — owa ga- zeta polj — mógł pan lew

wyskoczyć z klatki?

— Ależ wcale nie wyskoczył — odparł zdumiony pogromca zwierząt — bo on wcale skakać nie umie!

— Lew skakać nie umie? — powtórzył naczelnik niedowierzająco — Oczywiście, bo zginął mi lew — z terrakoty, dzieła sztuki, przedstawiające mego lwa ulubionego i o tem właśnie kazałem służącemu zameldować w policji!

Ktoś podsłuchał rozmowę, pochwycił słowo „lew” i pobiegł na miasto z wiadomością o lwie zbiegłym z menażerji...

Troakiwym rodzicom do wiadomości.

Wasze szczęście zależy od waszych dzieci, szczęście ich zależy od zdrowia, zęsi zdrowie będą miały wasze dzieci, jeżeli im dawać będziecie co 3 miesiące jeden stoik lekarstwa

Lombrigueira „Minancora”

nie ma równego mu lekarstwa. Jedno dziecko 11 miesięczne straciło 543!!! robaków, co poświadczyło 6 osób wiarogodnych z Itaperiú, w muniyppjum S. Francisco do Sul. Jest niem córeczka p. Karola J. Neurembergera tamt. profesora.

Lekarstwo to ma 4 numery jakości, zależnie od wieku. Każdy stoik stanowi jedną dozę. Nie potrzebuje środków przeczyszczających, ani diety po rozwolnieniu. Jest do sprzedania we wszystkich sklepach, drogerjach i dobrych aptekach. Sprzedający otrzymują dy-skont (rabat) w ap.eca „Minancora” w Solimões.

JAJKO KOLUMBA

Gdy odkryto, że sok cytrynowy leczy szkorbut, zrobilo to wrażenie, jakby znaleziono „jajko Kolumba”.

Teraz zbadano nową, zaletę cytryny. Sprawdzono mianowicie, że ona, używana jako gorąca limonjada lub jej sok z gorącą herbatą — przyjmowane na noc...

Znany lekarz amerykański dr. Copeland, były szef Departamentu Zdrowia w Stanach Zjednoczonych i obecny senator tegoż państwa za eca z entuzjazmem takie leczenie, nazwane także „Metodą Bayera”, a to ze względu na jego prostotę i udowodnioną skuteczność.

ZAWSZE POŻYTECZNA DLA LUDZKOSCI Wszędzie triumfująca. ZARZĄD CHORU ZWIĄZKU POLSKIEGO Objawy i leczenie chorób. Przyrządy i narzędzia mechaniczne są tanio do sprzedania!

Casa Jacob JAKÓB GRINSPUN

Skład główny: Rua 1 de Março No; 18 Fabryka i depozyt: Av. Candido de Abreu 121 Tel. 339 Wielki skład mebli, materaców, koider i płaszczy nieprzemakalnych Sprzedaż na wyplaty!

FISHARMONJE

wykonuj według najawższych wymagań EDMUNDO BOHN Bom Principio, Municipio Montenegro Rio Grande do Sul

WAŻNE WYLECZENIE.

Wielce szanowna dama z Itajhy w stanie Sta Catharina powiada co następuje:

„Ja niżej podpisana Maria Herbst używałam „Pomadę Minancora” aptekarza Edwarda A. Gouglives z (tak szczęśliwym rezultatem, że wyleczyłam starą ranę po użyciu zaledwie jednego pudełka.

Polecam ją więc wszystkim, którzy mają podobne rany lub wrzody jako bardzo skuteczne i wielkie lekarstwo.

(—) Maria Herbst Itajhy, w maju 1915.

HAFTY

Wstążki do haftowania w różnych wzorach. Książki wzorów, rozmiaru 43 na 80 zawierające 116 różnych deseni (wzorów) na poduszki, na nakrycia na stoly, tozka, serwety na szafki kuchenne, u mywalki, sale japońskie, na fartuszki dla dzieci, nadto haft perełkami w różnych stylach. Cena 16\$ 00

ASTRAKAN szerokości 130 cm. w cenie 30\$ KARTKI LOTERYJNE wraz z 48 dwustronnie numerowanymi kuponkami za 30\$.

CASA BICHELS

Rua 15 de Novembro N 70 — Curityba

DO SPRZEDANIA!

dobry dom drewniany z szopą, na ul Angelo Sampaio 58. Jest woda i światło elektryczne. Wielkość terenu 22X31,5 metr. Srodkowy punkt dla kupca (na lotek) Inf udziela: Casa Bichels, rua 15 de Novembro N. 70 w Kurytybie.

DWA AUTOKAMINJONY MARKI „BENZ”

Są do sprzedania po cenach okazjonych, jeden dla ciężaru czterech, drugi dla sześciu ton, w doskonałym stanie i mało używane. Mogą przewozić drzewo budulcowe o 500 metrach długości. Można je wypróbować.

Więcej informacji udziela: Henryk Staike F. A. — Campo do Tenente — Sarandy.

Mieczysław Gosławski Chirurg-Dentysta

Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki.

Wymowiania i leczenia zębów bez bólu.

Od 8 do 11 i od 1 do 7

Rua Dezembargador Malta N. 6

Nasienie Sezamu [Gergelim]

w ostatnich dniach nadeszło i jest do nabycia w każdej ilości po cenie 8\$000 za kilogram. Koszta przesyłki osobno

Loia Flora Curitybana

Właściciel: Willy Cremer

ulica 15 de Novembro N, 87

BIURO POSREDNICTWA SARANDY

Kurytyba — ul. 15 de Novembro — N. 91 I-sze piętro

ma do sprzedania kilka realności w Kurytybie po cenach wyjątkowo niskich

ZIEMIA DO UPRAWY.

Doskonale kapoitory, ogrodzone i podzielone na loty po pięć, dziesięć i więcej akierów, po cenach korzystnych, oddane od stacji kolejowej Campo do Tenente zaledwie 4 kilometry, są zaraz do sprzedania.—Dobre drogi kołowe. Informacji udziela: Henryk Staike Filho Campo do Tenente, Parana

Dr. Archimedes Cruz

Lekarz operator i akuszer. Leczy sypilis i choroby pęcherza. Klinika dla kobiet i dzieci.

Konsultorium: rua Dr. Trajano Reis 3, od 8 do 9 przed poł. i od 1 do 5 po połud. Na wezwanie w każdą godzinę dniami i nocą

Casa Santo Antonio

de Henrique Heins SÃO PAULO

Rua Quintinio Bocayuva 72 Caixa postal 2906

Księgarnia katolicka Fabryka figur kościelnych, repara-cje i odnowienie figur.

Wykonanie paramentów, chorągwi, alb i t. d.

Wielki skład dewocjonalji jako to: różańców, medalijków, krzyżów i t. p.

Hurtownie i detalicznie Bezpośredni in. port.

IDA HAAS

Egzaminowana akuszerka Kurytyba Rua Raticliff N. 44

RAPIERY DO ZAWARCIA MAŁŻENSTWA

wyrobia się za skromnym wynagrodzeniem Ulica Itarare 42 w Kurytybie

Pilulas Machado 0 IDEAL FERRIFUGO

Febry przemiennej (zesóris) leczy się w kilka dniach ZNA. NEMI FIGUEKAMI DR A. REI. NALDO MACHADO

DR. CARLOS HELLER

Praktykował w Hamburgskich, Wiedeńskich i Paryskich szpitalach.

Praktyka ogólna. Leczy specjalnie choroby skórne, weneryczne, pęcherza i włosów. Klinika dla dzieci.

Leczyszczące promieniami Diatermia Konsultorium i rezydencja: Praça Tiradentes 57. Przyjmuje od 10, do 12 i od 3 do 5. W poniedziałki, środy i piątki wieczorem od 8 do 9

W Kurytybie

Dom z ogrodem

kwiatowo-warzywny, obsadzony, produkującym, z wyrobioną klientelą, teren 44 na 80 metrów, dom 6-pokojowy, szopa i inne urządzenia gospodarskie — zaraz na sprzedaż. Odległość od tramwaju 4 min., od rua Quinze 18 minut pieszo. W dzielnicy, gdzie powstaje nowa polska szkoła. Wysokość rocznego podatku 1\$500. Dowody zyskowności w ksiązkach gospodarskich. Znakończona sposobność dla przedsiębiorczego Polaka, gdyż cena niska, wskutek wyjazdu właściciela. Wiadomość: Travesa Zacharias, 5 — Kurytyba.

Pożyteczna rada dla rodzin

Przewodnik lekarski Aptekarskiego Laboratorium Chemicznego

Boettger e Cia Brusque

Sta Catharina

Przeciw usunięciu robaków z wnętrza ciała:

Są dwa lekarstwa gwarantowane: VERMICIDA (olejek leczniczy), VERMI CAPSULAS (kapsułki przeciw robakom) fabrykowane w dwóch wielkościach, dla dzieci i dla starszych.

Leczenie chorób krajoowych (Mal de terra) dokonuje się w następujący sposób:

Używać najpierw „Capsulas carativao de Mal de Terra”, a następnie 1 albo 2 fiakoniki „Sadola” albo pigulek, zwanych „Pilulas Ferma”.

Dla leczenia anemji, słabości krwi, niedokrewności, białych upław, braku perjodycznych upław (menstruacji), braku apetytu etc. należy używać „SADOL” albo „PILULAS FERMA”.

Kaszel, chrypkę astmę leczy „Agriemal”. Jest to lekarstwo połączone z miodem leśnym (Curapu).

Malaria, malarja, gwałtowne napady febry i inne febry. Osoby starsze mogą używać „Pilulas antimalaricas com cafezana e guarana”, zaś dzieciom i osobom młodszym daje się „Pilulas Comita Sezões” (21). Pigulki te działają natychmiastowo.

Agenci: Carlos Lubm — Kurytyba; Dawid Wiedner — Lapa; Guilherme Schwind — Ponta Grossa; Alberto Weiga e Cia — Parana-gua

Solitera (verme solitaria) wypędza się jednym pudełkiem „CAPSULAS TRINIFUGAS”.

Nerwy słabe, drżące leczy lekarstwo wzmacniające „ENERGEN”.

Zatwardzenia, niedomagania kiszek i żołądka. Dla leczenia tych chorób polecamy pigułki przeczyszczające „Pilulas Purgativas” i „Catharticas” albo herbatę hamburską „Cha de Hamburgo”.

Rany dawne i świeże, odmrożenia, krosty, swedzenia leczy się pomadą św. Jerzego „Pomada Sao Jorge”.

Swierzb leczy się z łatwością ciagu dwóch dni przez użycie „Pomada contra sarna”. Środkiem zapobiegawczym chorobom, które mogą atakować ciało człowieka jest Balsamo Branco (balsam biały).

Przeciw bolom bieżucha, żołądka, podbrzusza i t. d. należy używać czarnego balsamu niemieckiego „Balsamo Allemao” (oreto).

Przeciw karapatom, pechłom swędzeniom u zwierząt najlepszym środkiem jest „Matacarapates”.

„CASA GLOBO” FABRYKA OBUWIA

Kurytyba — Rua Jose Bonifacio 12

Wielka wyprzedaż obuwia

przy ogromnym wyborze różnego gatunku po cenach niesłychanie niskich jak przy prawdziwej likwidacji JEDYNA OKAZJA!

DO KOŁONJI POLSKIEJ!

Stosunki Handlowo-Bankowe między Polską a Brazylią. — Przesyłkę pieniędzy skuteczniejszą się najlepiej przez

Bank Francusko - Włoski

Rua 15 de Novembro — Bóg 1 de Março — Curityba — Parana

Przesyłki pieniędzy do Polski wykonuje tylko Bank francusko Włoski, podejmuje się dostarczać kupcom informacji, otwiera kredyty zwykłe za poświadczeniem lub na podstawie dokumentów na rachunek importujących towary lub eksportujące.

Bank Francusko Włoski załatwia sprawy pewnym i szybkim sposobem; załatwia kupna i sprzedaż; przechowuje i zarządza papierami wartościowymi; przyjmuje pieniądze w depozyt na bardzo dogodnych warunkach.

Filje, Agencje i korespondenci tego Banku są rozsiani po całym świecie.

„A Propagandista. — 1406

Polska Fabryka obuwia i sztylp (chalawek)

Sprzedaż drobna i hurtowna. Kompletny wybór trzewików (borzegum) butów, bucików i pantofli wszelkiego rodzaju i gatunku. Po cenach umiarkowanych Wysyłka na proświecie. [Zadać oferty]

Jan Macioszek i Bracia

ulica Carlos de Carvalho N. 86 naprzeciw Związku Polskiego

KURYTYBA Swoj do swego

Wielki skład harmonij

Największy wybór w całej Brazylii

Nadszedł nowy transport sławnych harmonij **STRADELLA**

z fabryki światowej sławy Caw. Marianno Dal-lape e Figlio. Premjowane medalami złotymi na wszystkich wystawach jako najlepsze we wszystkich krajach. Nie mają równych sobie. Doskonale wyrobione, odznaczają się wielką wytrzymałością bez potrzeby naprawy. Są do nabycia we wszystkich

rozmiarach i jakości od 8 do 240 basów, dwutonowe, półtonowe, chromatyczne i pianowe.

Metody ułatwiają naukę.

Gwarancje: za wszystkie harmonie, dają gwarancje pięcioletnie z wyjątkiem uszkodzeń spowodowanych wypadkiem lub nieuwagą.

Żądajcie darmo katalogów i cennika od

JOAO SARTORELLO

S. João da Boa Vista — Linha Mogyana — Estado de S. Paulo

CAPIM ELEPHANTE

trawa wytrzymała na posuchę, może być 4-5 razy rocznie ścinana dając za każdym razem około 80 tysięcy kilogramów świeżego pokarmu z jednego hektara.

Cena 40\$000 za 1000 sadzonek w Porto Alegre.

Zwróćcie się do

Departamento Commer. Industrial da Escola de Engenharia Porto Alegre—Caixa postal 299

APTEKA TELL DROGERJA

SIGEL, ETZEL E CIA.

KURYTYBA — ULICA 15 DE NOVEMBRO 93

Pod kierownictwem aptekarza K. Kleemanna.

TELL Elixir Purgativo Christini na wszelkie choroby żołądka i kiszek oraz woliwane przez nie bóle	TELL Elixir Peitoral Powny i zagwarantowany środek na silny kaszel, przeziębienie, influencję i t. p.	TELL Vermicida Największy wróg wszystkich robaków we wnątrznościach dzieci i dorosłych	TELL Farby są najlepsze do farbowania ubrań i sukien. Do nabycia we wszystkich kolorach
---	--	---	--

RECEPTY LEKARSKIE WYKONUJE SIĘ PRĘDKO SUMIENNIE I TANIO

Lekarstwa i preparaty krajowe i zagraniczne

Mówi się po polsku

Zbawienie Ludzkości

Wszystkie osoby, które zasilają na grype, powinny bez straty czasu zająć **Peitoral Paranaense**, gdyż on uzdrowi je zupełnie i zabezpieczy od choroby płuc i organów oddechowych.

Pigułki regulujące Dra Wiktora

są szybko uspokajającym środkiem dla pań i panien, które cierpią na kolki i inne niedomagania podczas miesięcznych perjdów.

Są do nabycia we wszystkich aptekach i drogerjach.

Towarzystwa Francuskie Żegluga Morskiej.

"Chargeur's Reunis" "Sud Atlantique"

Regularne odjazdy z portów Santos i Rio de Janeiro do Havre i Bordeaux. Komunikacja najszybsza i najwygodniejsza statkami luksusowymi pospieszonymi, które odbywają podróż ze Santos do Francji w 15 dniach, oraz statkami specjalnie urządzone dla emigrantów, którzy znajdują najwygodniejsze pomieszczenia Statki mają do dyspozycji kabiny trzeciej klasy.

Podróż do Polski odbywa się ze Santos albo z Rio de Janeiro do Havre z Havre do Gdyni statkiem "Pologne".

Najbliższy odjazd do Europy

	Z SANTOS	Z RIO DE JANEIRO
• BELLE ISLE	12 sierpnia	13 sierpnia
• LIPARI	24 "	25 "
• LUTETIA	27 "	28 "
• QUESSANT	4 września	5 września
• EUBEE	11 "	12 "

S. rzędaż biletów z Brazylii do Polski oraz z Polski po Brazylii t. z. (bilhetes de chamada) załatwia i bliższych informacji udziela

AGENT Ignacy Kasprowicz
Avenida Luiz Xavier N 28, Kurytyba.

ESCOLA PRATICA DE COMMERCIO

Praktyczna Szkoła Handlowa

Kurytyba — ul. Dr. Muricy N. 103 obj.

Filja: Rio de Janeiro, rua S. Jose 106.

Jedyna szkoła, która gwarantuje doskonałą naukę handlową, albowiem posiada zorganizowane biura dla nauki technicznej: tartakowej, handlowej i przedsiębiorstw herwy matte. Kompletny kurs miesięczny. Nie wyciąga się egzaminu wstępnego. Wpisy mogą być skuteczne każdego czasu. Uczy się także pisanie na maszynie.

Polski warsztat krawiecki Franciszek Rybacki

w Kurytybie

ul. Com. Mariano Torres 29

Poleca się Szan. Rodakom do wy-

kourada eleganckiej odzieży przy

cenach niskich

Woj. najlepszy — Swój do swego!

Alipio Augusto de Campos

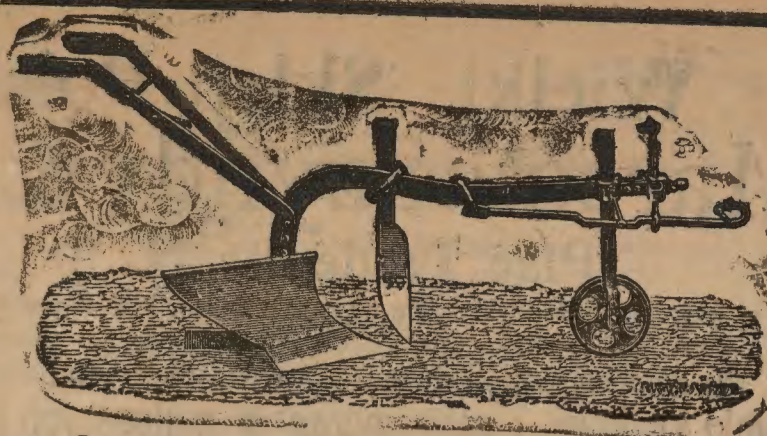
Chirurg — Dentysta

Kurytyba

Prac. da Ordem N. 71

Godziny przyjęć:

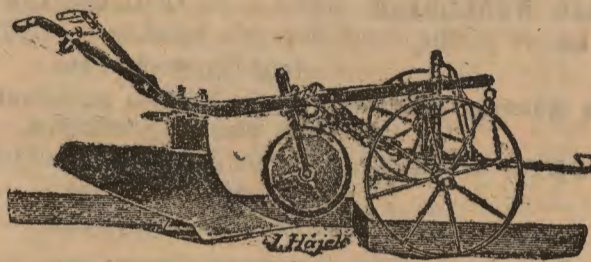
od 2 do 5 po południu

Pugi, lemiesz, kroje talerzowe, Maszyny rolnicze.

WIELKI WYBÓR! CASA MELICHAR

KURYRYA — Pracę Senador Correia N. 7
Jedyny dom handlowy w Paranie zajmujący się wyłącznie maszynami rolniczymi.

CASA IDEAL ALBERTO C. ELIAS

CURITYBA — PARANA — BRAZIL

rua Jose Bonifacio N. 9 (w pobliżu katedry)

Skład mieści się w tym samym domu jak dawniej obok rzeźni Garmatra

FILJA: ua 15 de Novembro N. 31

Ogromny wybór obawia

wszelkiego rodzaju po cenach najniższych

SPECJALNOSC

Kalosze Wykonane na wzór trzewików do sznurowania BARDZO PRAKTYCZNE I ELEGANCKIE

UWAGA: Obuwie sprzedaje się pod gwarancją to jest gdy się okaże jakaś niedokładność czyli nietrwałość obuwia udowodniająca winę fabrykacji to takie małe naprawy wykonuje się darmo

SZEWIECTWO „CENTRAL”

peleca w wielkim wyborze

— obuwie —

doskonale i mocno zrobione dla panów, pań i dzieci po cenach jaknajniższych.

MIGUEL SIMAO ATAB

Kurytyba — Travesa Zacharias N. 1
blisko polskiego sklepu nasion p. Nikodema.

Baczność!

Ubrania podług miary od 140\$000 począwszy

Wielki wybór gotowych ubrań nowych i używanych.

Na raty!

TYLKO w zakładzie krawieckim i w fabryce „Selecta”

Juljusz Szaja

Kurytyba, ulica Commendador Araujo N. 22

Nasiona z Polski

znane są już w następujących stanach Brazylii: Espirito Santo, Goyaz, S. Paulo, Parana, Sta Catharina i Rio Grande. — Wszędzie w tych sześciu stanach, czy to na wyżynach czy nizinach gorących, dają znakomite wyniki i uznane są za

najlepsze nasiona

Wszędzie żądajmy tylko polskich nasion. Nie kupujmy innych!

Paweł Nikodem

Skład nasion z Polski w Kurytybie, Parana, Travesa Zacharias, 5

Wytyka koleją lub pocztą do wszystkich miejscowości w Brazylii

DR OSBORNE — Raizos X

Badanie chorób wewnętrznych za pomocą promieni X. — Przyjmuje klientów od godz. 1-4 po południu, przy ulicy Marechal Deodoro N. 46 — Kurytyba (Klinika Dra. Escondida) Telefon 280

Lekarz lalek

FRANCISZEK SKLENICKA — KURYTYBA
ul. Barro do Rio Branco 55.

poleca swój bogato zaopatrzonej skład lalek, zabawek, artykułów i podarunków na gwiazdkę, ozdób na choinkę i t. d.

Ma zawsze na składzie włosy i peruki dla aktorów teatralnych, dla pań i panów.

Mówi się po polsku!

DO SPRZEDANIA

132 aktery ziemi, położonej 20 km. od stacji Rio Negrinho w miejscowości Macieira, przy dobrej drodze i składowej się z pola, lasu herwowego i dobrze urządzonego tartaku wodnego i zapasu drzewa pinjorowego, imburowego i innego twardego.

Dalej są do sprzedania ziemie od 50 do 200 tu aktrów wynoszące urodzajne i z doskonałym herwalem, jakoteż plac pod budowę z domami lub bez domów w miejscowości Villa, stacja Rio Negrinho.

Bliższych wiadomości udziela: Ludwik Olsen & Cia Estação Rio Negrinho Sta Catharina.

Czy Szan. Pan pił już KAWĘ marki „LIBERTY”?

A więc nie trać Pan czasu i żądaj od swego dostawcy tej znakomitej marki Palamnia i mielenie kawy

Casa Colosso

Moura, Zaffitte e Cia. — Pracę Municipal 6 — Kurytyba

Fabryka koszul „Pinheiro”

JANA ANDERSONA

Dom specjalny dla wyrobu bielizny męskiej podług miary.

Koszule, kalessony, pyżamy

Kurytyba

ulica Riachuelo 27

PAN CIERPISZ NA ZOŁADEK?

więc użyj Elikairu Eupetico Westphalena

przypisanego w aptece

Sw. Antoniego

Raula Sulicy de Lacerda

Lapa — Parana.

Ostatnie

100 marynarek!

używanych, w dobrym stanie i z dobrych materiałów, sprzedaje

po 15\$000 za sztukę

Zaopatrzenie się póki jest taka

tania okazja.

Juljusz Szaja, Kurytyba

Rua Commendador Araujo 22

Warsztat krawiecki i farbiarnia „Selecta.”

Casa das roupas feitas Franciszek Frischmann Kurytyba Rua I de Março, 1 Gotowe ubrania i gotowe icsement Wielki sortyment ubrań różnych kolorów. Wielki sortyment sukna i dodatków dla krawców po cenach najniższych! Alfataria e Camisaria de 1a ordem.

Szkła nia

Eurico e Guilherme Tiburtius WIELKI WYBÓR

artystycznych wyrobów z drzewa parańskiego jako to: lampy stolowe z seków pinjorowych, szkatułki, tacki, podstawki na owoce etc. etc. jakoteż najrozmaitsze artykuły

wyrobione z lian, ramy do obrabów i rozmaite artystyczne upiększenia z drzewa. Dobre wykonanie. Ceny niskie.

Kurytyba, ul. Barro do Rio Branco 35

Kurytyba, ul. Barro do Rio Branco 35

Kołdry sztepowane

dostarcza i naprawia dobrze gustownie i tanio

Augusto Heeren — Kurytyba Rua Marechal Floriano Paixoto 57

Za Rs. 60,000\$000

Jest to sprzedania 100 aktrów ziemi składającej się w połowie z lasu zawierającego plantację trzcinny cukrowej, bananów, mandjoki, ryżu i kukurydzy, tudzież z fabryki wódki, młyną zbożowego, wykłuskawca ziarna, 4 wozów i koni. Na froncie tego terenu znajduje się linia kolejowa między Porto de Oima i Morretes. Maszyny fabryczne poruszone są siłą wodną. Właścicielem jest Cavillo C. Bor-es w Porto de Oima — Parana.

Mączka z kości

marki „Parana” zbadana i uznana jako

najlepszy nawóz

połeca

Fabryka kleju, Albano Boutin Boulevard Capanema — S. Lourenço pod Kurytybą (przedłużenie ulicy Assunguy). Aures począwszy: Rua Misericordia n. 27

Dop.: Mączka z kości zawiera dalsze w ce składników azotowych niż zwykły nawóz.

Droga 1. i apteka
Minerva
Maximo & Cia.
Kurytyba, Plac Tiradentes 57
Wielki skład krajowych i zagranicznych lekarstw
posiada na składzie najlepsze środki przeciw robakom w kiszkiach, przeciw kaszlowi i t. d.

Dr. Carlos Moreira
klnika medyczna chirurgiczna. Specjalność: choroby oczu, uszu, nosa i gardła.
Konsultorium ulica Marechal Floriano n. 19. Rezydencja ul. Visconde de Nacar 85, Telefon 388.

Jacek Drom ewicz
Lekarz-Dentysta.
Zęby sztuczne z podniebieniem i bez w złocie i kauczuku. Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu.
Robota pierwszorzędna Ceny przystępne ul. Riachuelo n. 8 w Kurytybie

Domna K. Kurecki
Polski zakład krawiecki przy ul. Dr. Harley Nr. 61
Wielki wybór materiałów na ubranie. Zamówienie wykonuje się w razie potrzeby w 24 godziny.
Robota gwarantowana CENY NISKIE.

Kolonizacja
Alberto Schmitt!
Bezpośrednio przy linii kolejowej (stacja Perdizes) zdrowy klimat (niema ani moskitów ani febr). Bardzo dobra ziemia dla uprawy alfaly, tabaki, mliki, fawoli, wina, do sadzenia kartofli i dla pszczelnictwa. Absolutnie pewne tytuły własności każdy kupujący otrzyma zaraz po spłaceniu wuzupuras publicas. Dalsze informacje udziela: Jose Petri Director gerente Estação Perdizes - Santa Catharina.

Dom obuwia
ANTONIO MARTES
Largo 19 de Dezembro N. 1. (przy mecadzie sprzedaje nowe i używane obuwie po cenach bardzo niskich. Rozmaite fasony. Przyjdzie i przekonacie się!

Pensjonat
ANTONIEGO NOWAKOWSKIEGO W KURYTYBIE
Podaje do wiadomości Sz. Rodakom przyjeżdżającym do Kurytyby że Pensjonat znaj. duje się przy ul. Comendador Araujo 24
Przyjezdni otrzymują każdej chwili umiarkowaną cenę pomieszczenie wraz z utrzymaniem, również przyjmują się stołowauków stałych.
A. Nowakowski.

Casa Daitschman
Maurico & Irnao
Kurytyba
Avenida Luiz Xavier 3
poleca
Meble wszelkiego rodzaju
z własnej fabryki
jako to bufety, stoły, krzesła łóżka, materacy i t. d.
po cenach najniższych

Kazimierz Mitczuk
Chirurg-Dentysta
Kurytyba
Avenida Luiz Xavier 26
Godziny przyjęć od 8 rano do 5 wieczorem.

Kupiectwu
de wiadomości
ze utrzymujemy
Biuro spedycyjne w Porto Amazonas
które zajmuje się wyłącznie Ekspedycjami, Depozytowaniem, Asygnacjami i Zamówieniami wszelkiego rodzaju. (Depachos, Comissões, Consignações).
Posiadamy obszerny magazyn dla przylęcia na skład herwa-matty i innych towarów. Znajdujemy się także ekspedycją drzewa budulcowe.
Jesteśmy zawsze na rozkazy Szan. Kupiectwa tak w Kurytybie jak i na prowincji
P. J. Damaki & Irnao Porto Amazonas.

Wielki Sklep Polski
Marcina Szyndy & Ska
Plac Tiradentes N. 19

ma zawsze na składzie: makę pszenną, żytnią i kukurydzianą, cukier, ryż, sól, śledzie, sliwki, rodzenki i konserwy owocowe.
Ma również najlepszą kawę mieloną z własnej fabryki.
Trunki krajowe i zagraniczne w najlepszych gatunkach
Kupuje produkty rolne jako: kukurydzę, fasole, ziemniaki, masło, jaja, drzewo itp.

SPZEDAŻ NA KOLONJE HUTOWNIA I DETALICZNA
CENY PRZYSTĘPNE
Posiada filija w Thomaz Coelho i Araukarji

Dr. Mirosław Szeligowski
Były asystent klinik europejskich
Lekarz i operator
DOKONUJE WSZELKICH OPERACJI CHIRURGICZNYCH I KOBIECYCH
Leczy podług najnowszych sposobów. Bada za pomocą promieni Roentgena.
Posiada własną pracownię do badań mikroskopowych i badań krwi na choroby ukryte.
Choych zamiejscowych przyjeżdża na leczenie w swej klinice.
Rua São Francisco Kurytyba - n. 35

„A VENCEDORA”
Fabryka karmelków i cukierków różnego gatunku, takich i droższych owiniętych w papier („ballas”), malin, nowych, kokosowych, miętowych, cytrynowych, ananaso-wych, truskawowych, bananowych i mlecznych.
Prócz tych mam jeszcze inne gatunki specjalne, nowe go formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych.
Uprasza Sz. Rodaków o łaskawe przekonanie się o tem, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie.
Franciszek Lachowaki
CORITIBA - Rua Cabral Nr. 53 - PARANA.

Fabryka cukerków
„AURORA”
Różnafa Kulii.
Wyrabia cukierki w najlepszych gatunkach i karmeli owinięte w papier („ballas”) we wszystkich odmianach.
Ulica Martin Affonso nr. 16.
Coritiba - Paraná - Brasil

Aniliny i farby niemieckie
Marki BAYER
do farbowania zwłaszcza wyblakłych rzeczy w paczkach z drobnymi wskazówkami i w skrzyńkach po 1 kilu, we wszelkich kolorach, jakoteż farby anilinowe do kapeluszy, skór, wytworów roślinnych i napojów.
Wszelkie preparaty Bayera jak Cafiaspirina, Phenaspirina, Butolan, Helmitol i t. d.
Bardzo piękne i tanie OZDOBY DO PRZYPINANIA jako to: Pająki, chrabaszczki, motylki, kwiaty i t. p.
CARLOS LUHM
Rua Riachuelo 52 - Kurytyba - Paraná - Brasil

Dr. Antoni Rydygier (Ruediger)
Kurytyba
Prof. Dr. Antoni Rydygier (Ruediger) specjalista w chirurgji, chorobach kobiecych i dróg moczowych.
Przyjmuje w swej nowo urządzonej klinice chirurgicznej przy Avenida 7 de Setembro N. 69 (rozwitek rua Ratcliffe) od godz. 3 do 5.

Skład artykułów jubilerskich i zegarków
„A PEROLA”
Kurytyba, Rua Riachuelo 65, Eugenjusz Gellert
Kompletny i bogaty zaopatrzony sortyment w ozdobach, brylantach, zegarkach ściennych i kieszonkowych, budzikach, świecznikach, okularach, tańcuszkach i t. d. Ma na składzie ostatnie nowości po cenach przystępnych. Sprawdza wprost z zagranicy. Sprzedaż hurtownia i detaliczna.
Naprawy wykonuje się szybko i tanio

FAZENDA
oddalona 5 minut drogi od przyszłej stacji kolejowej Itajaby, posiadająca 82,886 metrów kwadratowych obszaru, duży dom mieszkalny i inne zabudowania, doskonałą paszę i dobrą wodę - jest za cenę okazującą do sprzedania
Blizszych wiadomości udziela:
Moreira e Willerdig - Itajaby - Sta Catharina

„A BRANDINA”
Braci Sobania
Przy ulicy Lamenha Lins N. 3
KURYTYBA, PARANA
Fabryka karmelków i doskonałych bombonów.
Specjalista w wyrobie znakomitych cukierków: cytrynowych, malinowych, pomarańczowych, mandarynkowych, wiśniowych, z abrakami, miętowych, anyżowych, bananowych, gruszkowych, brzoskwińowych, jabliczanych, malinowych, kokosowych, czekoladowych, migdałowych, mleka, jaj, amendoim (migdał), nadziewanych marmeladą, masą migdałową i kokosową, tudzież rozmaitych innych.
Gatunki specjalne: „Almofadinhas”, „Bellezzinhas”, „Douradinhas”, „Fructas Acidas”.
Wyrób staranny. Ceny bez konkurencji!

PAMIĘTAJ ZAWSZE O TYM
że na przeczyszczenie krwi
oraz na leczenie grypy, kaszlu, chorób żołądkowych nerkowych i kobiecych najdoskonalszym środkiem jest
HEINENANA ORYGINALNA HERBATA Z ZIÓŁ
Do nabycia w wszystkich aptekach i drogeriach.
Główny skład dla stanów Parana i Santa Catharina
APTEKA I DROGERJA „MINERVA”
Maximo e Cia.
Kurytyba - Praça Tiradentes N. 57
Filija w Joinville: Rua ... dz. 51/52/53/54/55/56/57/58/59/60/61/62

Polska fabryka makaronu i kawy
Sao Miguel
FIRMY GONTARSKI I SKA
Kurytyba Ulica Iguassu N. 246
Telefon N. 489 skrzynka pocztowa 278
Poleca swoje wyroby w najlepszym gatunku

Na nadchodzący czas sadzenia!
Otrzymał smy zeowa kompletny sortyment z anych
Plugow stalowych
Systemu „Siek” oraz innych narzędzi rolniczych, które sprzedajemy po niższych cenach
Jose Hauer Junior & Cia.
Kurytyba - Rua 15 de Novembro N. 44

PRZEDSIĘBIORSTWO KOLONIZACYJNE
Fryderyka V. L. Wernecka
Kolonia Werneck
GUARAPUAVA - PARANA. Alras telegraficzny „VERNECK”.
Powstanie kolonji.
Na ziemiach położonych nad brzegami rzeki Iguassu w municyplum Guarapuava, należących dawniej do Fazendy Algodoeiro, została przed dwoma laty utworzona kolonia Werneck.
Położenie.
Kolonia ta leży przy drodze, która prowadzi z Gu rapuavy do Palmas i gdzie właściciel kolonji posiada fabrykę szmalcu i młyn mandjokowy, gorzelnię, fabrykę cukru, młyn do mielenia maki z pszenicy i żyta, jak również maszynę do wyrabiania nici.
Klimat.
Klimat jest nadzwyczajnie zdrowy odpowiada w zupełności klimatowi kolonji położonych na wyżynach Parany Sta Catharina.
Ceny kolonji i warunki placenia.
Wszystkie loty są uprawnione i są downie wymierzone. Cena jednego hektara 300\$000 i 400\$000 przy placeniu gotówką. Notarialne przepisy tytułu własności mogą być uskutecznione zaraz po dokonaniu zapłaty. Dotychczas zamieszkuje się na kolonji 42 rodziny.
Dalsze informacje.
Zarząd kolonji utrzymuje na miejscu sklep spożywczy, w których przybyli kolonisci mogą nabyć wszystkiego, co im do życia jest potrzebnem. Ponadto zarząd także auto caminhão dla wygody kupców krajowych i szybkiej komunikacji. Interesowani mają stałe połączenie ze stacjami kolei S. Paulo - Grande - Kto potrzebuje dalszych wiadomości i rad odnośnie do podróży, niech się do zarządu, który ma do tego wszelkiego rodzaju wyjaśnienia.

Zbyt produktów.
Ponieważ kolonia ta oddalona jest od Guarapuavy i Palmas około 18 g. drogi, a w okolicy dokola są liczne fazendy, więc wykluczone jest nadmienić, że zbyt wszelkich produktów jest łatwym i korzystnym.
Komunikacja.
Obecnie posiada kolonia doskonałą drogę do Palmas i Guarapuavy. Projektowana droga kolejowa S. Francisco - Iguassu, przecinać będzie tę kolonję w całej jej długości. Poza tem wkrótce rozpoczęcie się budowa drogi kolejowej Itaty - Guarapuava.
Produkty krajowe.
Kukurydza udaje się znakomicie i już na miejscu może być dobrze sprzedana, gdyż na kolonji chowają bardzo wiele

goście ot
wskie gnia
wy focze, i
słowem, co
Każda konf
rodników p
Kurytarze mi
nawet na ul
krzewy z
plac sobor
otoczony
mi.
rodnodnik
mia jaknaj
do pokoju
wielu inny
agle weszł
Preszę jaś
którego m
ledwie dysz
- Jestem za
pina - i pr
szną odpocz
- Daruje jaś
eluga - ale
Kozel.
- Nadworn
nego, przyjm
weale co do
dzie jest Ta
- Czy jaśnie
ze księżnicz
sławnej krav
nia ślubnej s
- Tak, praw
kie przy m
niem.
choćż może
wie, że prote
zawodu.
- A wtem, co
no co inni le
ślepa!
mie, Pio, i w
W kilka min
ty i do poko
doktor Kos
nadworny lo
spieszyl do s
ta.
- Nie jestem
ki, calując j
kiem.
- Nie obcy?
szalam wpr
na profesorz
senem zaufa
na, ale nigdy
B. Beresty
deszcz
RAJ W
(Ci
Psalatwieni
atożeniu r
na 2 osoby
zamówalen
wyglądając się
wym i towar
nieżna! nas
pada. Toteż z
ronka na ob
nieli się z po
wsze chwile
wsze wyzwe
szybko up
a pasażerów
nie widac
szala. - Slysze
nie ruszania
odczył się
szesz i silny wi
nadchodzących s
obliczab. Ranek
szal postuju w
galej pełni.
nie lecz maie.
był dla niego sw
ylegio na przy
Nie dlugo tu
szal i ruszył w
szal dłuższą, aż c
szy but włoski
to wypadku n
na górných
dyśmy mijał
szal w ziew t
szal bując niby je
Jedzenie nie
szal i innych
szal cztowiek sp
szal chać się po
szal niedziejsze k
szal ototem. Przyte
szal stale się wz
szal nia (było n
szal trzymaliśmy
szal, to też by
szal go podziwu. E
szal mieliśmy za
szal ratowało sp
szal poradne dzie
szal koniak z c
szal leżak.
szal Do Neapolu w
szal i wesole. Pr

obowiązkiem, Tacyanno, trzymać go zdaleka od siebie i od swego męża. Musisz to uczynić przez wzgląd na męża.

O mój Boże, to tak przykro, tak boleśnie, gdy matka myśli sama mówić przeciwko swemu synowi, jeżeli jest zniewolona tak surowo postępowaniem, ale nie mogą inaczej, jestem księżną Malakow; noszę od czasu zamążpójścia to niepoślaniane nazwisko i jest moim obowiązkiem baczyć, ażeby ani jedna plamka nie pozostała na niem, gdy zejść z tego świata.

A teraz, moje drogie dziecko — szepnęła ślepa księżna cichym głosem — proszę cię, zostaw mnie samą. Czuję, że jestem bardzo znudzona. Treść testamentu zmęczyła mnie i chciałam się przespać trochę.

Ach, ten, ten, brat bliźniaczy śmierci; tak jak i ona posiadała moc wtrącania człowieka w zapomnienie, niech teraz załgnie na męczęńskim czole matki!

Tacyanna pomogła niewidomej do ułożenia się na kanapie. Starannie poprawiła jej poduszki, poczem ucałowała ją w czoło i szybko opuściła pokój.

Czula, że musi pozostać sama ze sobą dla przetrwania tej nowej męki, w jaką przyprawił ją testament niewidomej.

Sławny lekarz. ROZDZIAŁ 89.

Ślub Tacyanny i Leona został naznaczony na 22 stycznia.

Ku wielkiemu zdumieniu Tacyanny, ślepa księżna uparła się przy tem, ażeby uroczystość odbyła się z wielką pompą i ceremoniałem.

— Moje dziecko — rzekła — winniśmy to twojemu ojcu, ażeby przy tej okazji przypomnieć światu raz jeszcze o jego nazwisku w całej pełni i okazałości.

Niech dowie się Petersburg, że jest jeszcze jedna księżna Malakow, której córka wychodzi za mąż za syna znanego księcia Zubowa.

A przytem i my cieszymy się tak wielkimi względami carskiego dworu, że nie możemy obchodzić uroczystości skromnie, zwłaszcza gdy weźmie w niej udział członek rodziny cesarskiej.

Jestem prawie pewną, że sam car skorzysta ze sposobności, ażeby nam dać dowód swej łaski i jeżeli sam nie będzie mógł zaszczylić wesela swoją obecnością to niezawodnie poleci wielkiemu księciu

Sergiuszowi reprezentować siebie na ślubie.

— Zapewne, moja matka — odparła Tacyanno — Leon mi mówił, że wielki książe ma mnie prowadzić do ślubu.

— To wielki zaszczyt, drogie dziecko, i już dlatego właśnie musimy sprawić wesele jak najwspanialsze.

Otóż ślub twój odbędzie się w soborze. sam metropolita będzie wam go dawał, następnie powozami przejedziemy w świetnym orszaku przez cały Newski Prospekt, ażeby cały świat mógł widzieć młodą parę.

Dom mój musi być oświetlony od stropu aż do ziemi.

Przy tej sposobności pragnę jeszcze raz zgromadzić wszystkich tych, którzy byli przyjaciółmi twojego ojca — wszystkich krewnych i znajomych.

Będziemy jedli na złotych talerzach, z których Malakowie spożywali stawy je dynie w okazjach uroczystych, a które ofiarowała rodzinie naszej carowa Katarzyna, gdy jeden Malakow odznaczył się w wojnie rosyjsko-tureckiej.

Będzie to zapewne mój śpiew łabędzi w życiu — ten ślub twój, Tacyanno.

Pożegnaj się przy tej sposobności z tymi wszystkimi, którzy mi byli drodzy, niech jeszcze raz usłyszą ich głosy, jakkolwiek widzieć ich nie będę mogła, a ty moje dziecko; wystąpił w całej swojej krasie, będziesz podziwiana, noszona na rękach, a to będzie balsamem dla mojego serca.

Tacyanna doznawała wielkiego niepokoju, słysząc je słowa księżne, ale sprzeciwić się jej nie mogła.

Stara księżna cieszyła się z myślą o weselu, jak małe dziecko.

Jeszcze raz chciała popisać się świetnością rodu Malakowów, jeszcze raz w komnatach tego domu miał się odbyć festyn, jak za owych czasów, gdy żył książe i gdy się tak często zbierało u nich najlepsze towarzystwo petersburskie.

I oto rozpoczęły się tajemnicze wędrowki tam i napowrót, biegania po domu, odbijania, przybijania, halas, zamieszanie ogólne, a Tacyanna nadziwiła się nie mogła energii niewidomej księżny, z jaką zarządzała wszystkim, co było niezbędnem do uroczystości ślubnej.

Tacyanna nie potrzebowała prawie niczem się zajmować, księżna brała wszystko na siebie, zarządzała, układała się z dostawcami i od wczesnego ranka do późnego wieczora odbywała konferencje w swoim pokoju.

Ale bo też miała nie mało do czynienia, gdyż jak wiemy, chciała wystąpić z nadzwyczajną okazałością.

Z samym metropolitą, który ją odwiedził, jak starą znajomą, odbyła naradę dotyczącą uroczystości kościelnej.

Cały sobór miał być świetnie przystrojony i oświetlony w ten sam sposób, jak tylko bywał oświetlony dla członków rodziny carskiej.

Metropolita omówił z księżną kwestję czy tylko zaproszeni goście mają być wpuszczani do soboru, czy też każdy będzie miał prawo wejścia na uroczystość weselną.

A na to księżna Malakow odparła z całą stanowczością:

— Dom Boży nie powinien być zamknięty ani w dzień ani w nocy, gdyż nie jest to miejsce, które bogacz ma dla siebie zapatrywać z krzywdą ubogiego.

Każdy człowiek z ludu będzie miał prawo wejścia na ślub, o ile będzie się nim interesował; każdy powinien mieć prawo przypatrzeć się młodej parze, tylko ja — ja jedną widzieć ich nie będę!

Metropolita zwrócił uwagę księżnej na to, że teraz nastają ciężkie i niebezpieczne czasy, i że dlatego nie jest rzeczą wskazaną wpuszczać lud tam, gdzie będzie tyle błyszczących brylantów i kosztowności.

— Došlo do tego, niestety — rzekł metropolita zniżonym głosem — że lud staje się niespokojny, gdy widzi lepiej ubrańszych ludzi na ulicy.

— A czy można mu się dziwić? — rzekła księżna Malakow — lud cierpi głód, nędzę, niedostatek, a my jeździmy w pysznych pojazdach i wydajemy suto obiady.

Ale uspokój się, najprzewielebniejszy metropolito, postaram się o to, ażeby i lud uciekł od biedy w dniu weselnym mej córki.

Postaram się przynajmniej, ażeby przed soborem znajdowali się wyłącznie sami zadololeni.

Wydam rozkaz rozdania hojnych wsparć między tych wszystkich, co się zbiorą przed soborem.

Właśnie mówiłam o tem z moim notariuszem Balakowem, ażeby w owym dniu uroczystym wypłacił dość znaczne legaty różnym instytucjom dobroczynnym i kasom pomocy.

— Pani byłaś zawsze wielką dobrodziejką — rzekł metropolita — i widzę, że jesteś nią dotąd.

— Ach — westchnęła księżna — jak chętnie rozdawałabym pełnymi garściami,

ale przed tobą, wielcebnym metropolitą, mogę mieć żadnych tajemnic mój mąż jest bardzo wyczerpany, zmalał ogromnie, a jeżeli się na obchód wezwę wysyłam i pragnę wykarzać całą swą tność Malakowów, to czynię to li tylko dla przypomnienia naszego nazwiska dla zamknięcia ust tym, którzyby z okazji ślubu Tacyanny chcieli nas ponownie.

Obchód pochłonie znaczną część mojego majątku, ale niech tam, rozmawiałem z moim przyszłym zięciem, księciem Leonem Zubowem, on zaś pochwalił i pełnie moje zarządzenia.

Zresztą jest on bogaty sam przez się i nie przywiązuje żadnej wagi do posagu mej córki — wszystko mu jedno, a będzie miała parękroć więcej czy mniej.

— Dobry wybór uczyniła pani — rzekł metropolita — poznałem właśnie księcia Zubowa, który zrobił na mnie jak najbardziej wrażenie. A podobno i mój niejszy pan obdarza go swymi wysokimi względami.

To rzekisz, metropolita udzielił błogosławieństwa księżnej i wyszedł.

Pokoje niewidomej nie były teraz puste.

Wszelkiego rodzaju rzemieślnicy i kupcy zjawiali się w uchu co chwila po kolei.

Z każdym rozmawiała księżna i kała mu wydawała osobiste polecenia, by tylko uświetnić dzień uroczysty.

Podobną była do wielkiego wodza, który przygotowuje wszystko na dzień bitwy, byle zwyciężyć napewno.

Stara, dobra Pia miała też nie mało do roboty; pomagała we wszystkim swej pani, a że wesele miało się odbyć w pałacu Malakowów, przeto wszystkie lony musiały zostać gruntownie odmyte.

Uczta miała się odbyć w niebieskiej przyjeździe — do stołu miało zasiąść około osiemdziesiąt osób.

Same potrawy zamówione były u najslawniejszego kucharza w Petersburgu, kazano mu bez względu na kosztu, by rzeczy najlepsze, na jakie tylko mógł się było zdobyć.

Koszt obiadu ślubnego łącznie z winem sięgał stu rubli od osoby.

Za to kucharz obiecywał, że bez względu na odległość od ciepłych krajów i starczy wszelkich delikatesów, o jakich tylko można było zamarzyć.

Miały się znaleźć przeto na stole tak dobre świeże szparagi, jak i najpyszniejsze truskawki pomimo mrozów styczniowych.

Książki bardzo pożyteczne!

Lekarz domowy. Pożyteczna książka dla każdej rodziny. Zawiera dużo praktycznych wskazówek. Cena 7.000

Podręcznik do pisania listów. 267 wzorów na listy wszelkiego rodzaju i w każdej potrzebie życia. Bardzo pożyteczna książka 48000

Starosta weselny. Zbiór przemówień, piosenek i wierszy do użytku starostów, dróżbów i gości przy godach weselnych. W płóciennym opr., formatu kieszonk. 446 str. 58000

Wielki zbiór powinszowań zawierający powinszowania, przemowy i toasty wierszem i prozą na wszystkie dni pamiętkowe, obchody i uroczystości rodzinne. Cena egz. w trwałej opr. 68000

Monologi-Djalogi. Całość obejmuje 21 tytułów treści bardzo zabawnej. Kto się chce ubawić czy to w kółku rodzinnym czy w towarzystwie, niech kupi sobie „Monologi“. 38000

Niech żyje! Zbiór toastów i przemówień do wygłaszania podczas zebrań tow., jubileuszów, wieczornic, obiadów, zaręczyn, wesel, chrzcim, imienin i t. p. uroczystości domowych. Cena egz. oprawionej 48000

Poradnik dla pszczelarzy zawiera ważne dorady, jak się obchodzić z pszczołami, aby mieć z nich pożytek i korzyści. Całość zawiera 180 str. druku, jest ozdobiona wieloma obrazkami i rycinami, przystępna i zrozumiała dla wszystkich. Cena egz. oprawionej: 78500

Dzieje Narodu Polskiego. Opowiadanie dla ludu i młodzieży od najdawniejszych czasów aż do ostatniego rozbioru z obrazkami. Cena egzempl. oprawionej: 78000

Wesoły Deklamator, zawierający żartobliwe, śmieszne i przyjemne wiersze dla zabawy kółek towarzyskich, a szczególnie dla młodzieży płci obojga. Dodane są dwie wesołe sztuki teatralne. Egz. brosz. 18700

Kto sobie zamówi 10 książek otrzyma 2 książeczki za darmo a za przesyłkę wtedy nic nie liczymy. Pisać pod adresem: „Gazeta Polska“ Curityba - Parana - Caixa B.

Przewodnik dla zakochanych do pisania listów miłosnych z dodaniem „leszczynki, rozmowy kwiatów i markami pocztowej, bea cadla o miłości i piosnek dla kochanków i narzeczonych. Cena egz. oprawionej 38500

Listownik dla dzieci i młodzieży przez Józefa Chodźkę. Cena egz. kartonojanej 18700

Wielki Śpiewnik dla ludu katolickiego format 10X15 ctm. z modlitwami i 889 pieśń, całość 1570 stron 128000

Śpiewnik kościelny z nutami 108000

15 Tajemnic Żywego Różańca św. zawierające nauki i przestrogi dla członków ży. w Róż. Cena: 18000

Wykład Ewangelji Niedzielnych. Opracował ks. Henryk Stieglitz. Przełożył ks. Janiszewski. Cena: 10800

Wykład Modlitwy Pańskiej. Z licznymi obrazkami przez ks. Stagracyńskiego. Cena: 48000

Rzymskie Martyrologium. Ozdobione 16 calostr. obrazkami Świętych polskich. Format 11X16,5 ctm., stron 464. Cena: 78500

Obrazki z życia Świętych. Dzieła chrześcijańskiej do naśladowania spisane, z 4 rycinami ozdobn. i 11 ilustr. Cena: 48000

Historja Biblijna ks. Czapleńskiego, dla użytku szkół i dom. bez obrazków. Cena 28000

Historja Biblijna ks. dr. Bromboszcza według Bibliji ks. Damrotha. Cena: 78000

Śpiewnik Polski do użytku szkolnego i prywatnego. Obejmuje 447 pieśni. Egz. opr. 50000

Śpiewnik narodowy zawierający 100 pieśni w trwałej płóciennym opr. karton. Cena 28000

Gramatyka języka portugalskiego po 2500 i 3000

Katechizm Egz. 18500 - Tuzin 158000

Mapy Parany po 28500 i 38000

Polski 28500

Mamusiu

Służba, zakupy, „chłopcy“ wizyty! Ile spraw mój Boże, ile spraw do załatwienia! Naturalnie są dni, w których biedną mamusią się frytuje, staje się nerwową i w końcu dostaje silnego bólu głowy i niedomagani w całym ciele. Wówczas z prawdziwym zadowoleniem ucieka się do pewnego środka, który jej ulżyć może, to jest do

CAFIASPIRINA

Dwie pastylki, szklanka wody i znowu mamusia jest zdrowa, uśmiechnięta i ruchliwa jak zwykle.

I dla malców, gdy ich widać lub uszybiło, dla tatusia, gdy za dużo pracował dla rodziny, gdy jej dotknęła reumatyzm i wogóle dla całej rodziny, Cafiaspirina przynosi ulgę, zdrowie i wesołość.

Jest także idealnym środkiem przeciw nowalgi, migrenie, następstwom nadmiernej pracy umysłowej i nadużycia alkoholu etc. Nie atakuje serca i nerek.

Ne przyjmować pastylek pojedynczo, ale 2-3 lub 20 pastylek albo kapsle. Cafiaspirina z dwiema pastylekami, albo wreszcie mały pakietek (discos) Cafiaspirina z jedną pastylką